

РОЗВИТОК КРЕАТИВНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ В СУЧАСНІЙ ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Імбер Вікторія, кандидатка педагогічних наук, доцентка

Вінницький державний педагогічний університет

імені Михайла Коцюбинського (Україна)

Попик Ольга, здобувачка ступеня вищої освіти «магістр»

державний педагогічний університет

імені Михайла Коцюбинського (Україна)

Розвиток креативності у молодших школярів є одним із пріоритетів Нової української школи (НУШ). Це не лише про малювання чи музику, а про формування soft skills: здатності критично мислити, розв'язувати проблеми нестандартними способами та адаптуватися до змін.

О. Бабчук зазначає, що «поняття «творчість» та «креативність» диференціюються; перше постає як процес і, друге – як суб'єктивна детермінанта творчості», тобто як мотиваційно-потрібна основа творчості». Обґрунтування свого твердження автор вбачає у тому, що креативність завжди втілюється у творчу продуктивність: «У продуктах творчості реалізується не лише креативність, а й зміна самої діяльності під впливом об'єктивних умов» [1, с. 34].

Ключовими аспектами та методиками, які використовують сучасні педагоги для стимулювання творчого потенціалу дітей 6 - 10 років є такі:

1. Психологічне підґрунтя та середовище. Креативність найкраще розвивається там, де дитина почувається в безпеці. Відсутність страху помилки. Помилка сприймається як можливість для нового досвіду, а не як привід для критики.

Розвиток дивергентного мислення. На відміну від конвергентного (пошук однієї вірної відповіді), вчитель стимулює пошук багатьох варіантів вирішення одного завдання.

Створення зони вільної гри. Наявність часу, коли дитина може самотійно обирати діяльність без вказівок дорослих.

2. Використання сучасних методів та вправ. Метод «Що, якби?». Вчитель пропонує учням уявити фантастичну ситуацію та спрогнозувати її наслідки.

Автори [3] пропонують до використання такі приклади: «Що, якби дерева могли говорити?» або «Що, якби гравітація зникла на годину?».

Використання сторітелінгу та асоціацій на уроці. «Кубики історій». Учні кидають кубики із зображеннями та мають поєднати випадкові об'єкти в одну логічну розповідь.

Метод фокальних об'єктів. Поєднання властивостей випадкових предметів для створення нового. Наприклад, який вигляд мав би «крилатий телефон» чи «музичний стілець»?

Використання елементів ТРВЗ-педагогіки (Теорія розв'язання винахідницьких завдань). Цей підхід вчить дітей бачити суперечності.

Гра «Добре - Погано». Учні аналізують предмет або явище з двох сторін. Наприклад: «Дощ - це добре, бо поливає квіти, але погано, бо не можна гуляти». Це розвиває гнучкість розуму.

3. Використання технологій та STEM/STEAM. Сучасна початкова школа активно інтегрує мистецтво у точні науки. Розглянемо напрямки і можливі варіанти діяльності учнів по кожному напрямку.

<i>Напрямок</i>	<i>Опис діяльності</i>
Лего-конструювання	Моделювання реальних об'єктів та вигадкування власних механізмів.
Цифрова творчість	Створення простих анімацій, презентацій у Canva або малювання на планшетах.
Проектна діяльність	Робота в групах над темою (наприклад, «Місто майбутнього»), де кожен учень пропонує свою ідею.

4. Практичні поради для вчителів та батьків. Стимулюйте запитання: Замість «Ти зрозумів?», питайте «Що тебе здивувало?». Використовуйте

нестандартні матеріали: малюйте не лише пензликами, а й губками, нитками, пальцями чи навіть мильними бульбашками.

Створення ефекту «Відкритого фіналу». Читаючи казку, зупиніться на кульмінації та запропонуйте дітям придумати власне закінчення.

Отже, підсумовуючи можна сказати, що креативність – це не вроджений дар, а навичка, яку можна «натренувати» через щоденну практику цікавих завдань та підтримку оригінальних ідей дитини.

Список використаних джерел:

1. Бабчук О. Г. Креативність як складна властивість особистості в індивідуально-психологічному вимірі. *Актуальні проблеми психології : збірник наукових праць Інституту психології ім. Г.С. Костюка*. 2010. Т. Х. Вип. 16. С. 34-42.

2. Імбер В.І. Підготовка майбутніх учителів початкової школи до розвитку креативності учнів на уроках математики. *Інноваційна педагогіка*, Випуск 73. 2024. С. 144-148.

3. Імбер В.І., Олійник Н.А., Комарівська Н.О. Сучасні підходи до розвитку креативності молодших школярів. *Інноваційна педагогіка*. Вип. 67. Том 1. 2024. С. 90-94.

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО РОЗВИТКУ МОВЛЕННЄВИХ УМІНЬ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ

Кравчинська Карина, здобувачка ступеня вищої освіти «магістр»

Вінницький державний педагогічний університет

імені Михайла Коцюбинського (Україна)

Науковий керівник – Лазаренко Н., докторка педагогічних наук, професорка

Вінницький державний педагогічний університет

імені Михайла Коцюбинського (Україна)

Психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами (ООП) є однією з ключових умов реалізації якісної інклюзивної освіти. У сучасних умовах реформування української школи роль супроводу значно